

• صاحب امتیاز و مدیرمسئول: غلامحسین کرباسچی • مشاوران: عباس عبدی و احمد زیدآبادی • سردبیر: محمد جواد روح • سردبیر آنلاین: افشین امیرشاهی • معاون سردبیر: مهرداد خدیر • دبیران گروه‌ها: فرزانه طهرانی (اقتصاد)، آرمین منتظری (دیپلماسی و بین‌الملل)، علی ورامینی (رسانه و فرهنگ) • سمیه متقی (سیاست)، الهه ابراهیمی (خبر)، آرش خاموشی (عکس)، هادی حیدری (طرح و کاریکاتور)، مدیر هنری: مهدی قربانی تبار، حرفه‌یونی و ویراستاری: شهرام هادی • مدیر اداری و آگهی‌ها: شاهرخ حیدری • تلفن روابط عمومی: ۸۸۷۴۹۳۰۰ • تحریریه: ۸۸۷۳۰۲۹۱ • آگهی‌ها: ۸۸۷۳۵۲۰۷ • نشانی: خیابان شهید بهشتی، خیابان پاکستان، کوچه دوازدهم، پلاک ۱۸، لیتوگرافی و چاپ: هم‌میهن • توزیع: نشر گستر امروز نوین • تلفن: ۰۲۱-۹۱۳۰۴۱۴۲

نکاتی درباره رجز خوانی

عبدالجواد موسوی
شاعر و روزنامه‌نگار

این بار جدی جدی در شرایط حساس کنونی قرار داریم. در یک اوضاع طبیعی و به‌سامان، هر چه شرایط حساس‌تر می‌شود، باید تدبیر و خرد بیشتری از سوی مسئولان عالی‌رتبه مملکت ببینیم. اصلاً مملکت‌داری و حاکمیت در چنین شرایطی است که معنا پیدا می‌کند. باین حال به‌نظر می‌رسد بسیاری از این‌ها که در سمت‌های مهم مملکتی مشغول به‌کارند، درکی از شرایط حساس کنونی ندارند. نمونه می‌خواهید، به همین حرف‌های بسیاری از آن‌ها در قضایای اخیر دقت کنید. کشور در شرایط حساسی قرار دارد. هرگونه بی‌تدبیری یا تصمیم عجولانه‌ای ممکن است این سرزمین را وارد یک بحرانی کند که پایان آن برای هیچ‌کس متصور نیست. در چنین اوضاعی که بیش از هر وقت دیگری نیاز به وحدت نظر و عمل در میان بالادستی‌ها داریم، گاهی حرف‌هایی شنیده می‌شود که نه تنها هیچ سودی ندارد بلکه حاصل آن اغلب پریشانی، تشمت و هراس‌افکنی در میان افکار عمومی است. حرف‌هایی که در میدان عمل، پوشالی بودن آن بلافاصله آشکار می‌شود. این روزها رجز خوانی، یکی از مشاغل رایج در سرزمین ماست. شاید هیچ‌کس شوری را در دنیا سراغ نداشته باشیم که مسئولانش این قدر مشغول رجز خوانی باشند. البته که هر کشوری وقتی وارد جنگ می‌شود به اقتضای موقعیتی که در آن قرار دارد، رجز می‌خواند. اگر کشوری وارد جنگ شد و رجز نخواند، باید به او ایراد گرفت که چرا برای تهییج مردم و نیروهای نظامی‌اش، رجز خوانی نمی‌کند اما کشوری که سیاست‌های کلان‌اش «نه جنگ، نه مذاکره» اعلام شده، چرا باید دم‌به‌دقیقه برای همه رجز بخواند. ممکن است بگویید، رجز خوانی برای ما که از هر طرف توسط تروریست‌ها محاصره شده‌ایم، امری ضروری است. قبول. اما باید به این پرسش‌ها هم پاسخ بدهید. یکی از کارکردهای رجز خوانی آن هم در سطح ملی، روحیه‌بخشی به عموم مردم است و اطمینان دادن به آن‌ها که هیچ‌کس جرأت جنگیدن با ما ندارد و اگر هم خدای ناکرده جنگی رخ دهد، چنان متجاوزان را از کرده‌ی خود پشیمان خواهیم کرد که خیلی زود دست و پای‌شان را جمع کنند و به غلط‌کردن بيفتنند. با خودمان فکر کنیم که آیا این رجز خوانی‌ها تا امروز چنین حاصلی داشته؟ آیا وقتی بی‌حساب و کتاب برای پاکستان که در اذهان عمومی تابه‌حال از بی‌آزترین همسایه ما محسوب می‌شده و دست‌کم در این چهار دهه همواره از او به‌عنوان کشور دوست و برادر یاد کرده‌ایم رجز می‌خوانیم و بلافاصله پس از اقدام تلافی‌جویانه پاکستان لحن‌مان را تغییر می‌دهیم و دم از وحدت و دوستی می‌زنیم، رجز خوانی ما به امری کمیک تبدیل نمی‌شود؟ اینکه بلافاصله حواس‌مان جمع می‌شود و خیلی سریع سعی می‌کنیم اشتباه رخ داده را جبران کنیم و در حوزه دیپلماسی ما فکر رفع و رجوع ما اجرا می‌افتیم، خیلی خوب است اما چرا چنین واکنش‌هایی که اتفاقاً بسیار خردمندانه هم هست در سخنان آن‌هایی که باید دیده شود، دیده نمی‌شود. فکر می‌کنید اگر به مردم بگویید ما دیدیم که ادامه این شیوه به‌نفع کشور و مردم نیست، آن‌ها شما را ترسو حساب می‌کنند؟ باور کنید خیر. این تصور کودکانه است. اول آن که این روزها ترس خیلی هم معنای مذموم گذشته‌اش را ندارد، آن هم در ساحت دیپلماسی و کشورداری. ترس زاینده عقل است و مردم همه جای دنیا توقع دارند حاکمان‌شان براساس عقل مملکت را اداره کنند، نه بر پایه احساسات. دیگر آنکه مردم خوب می‌فهمند؛ گریز به‌هنگام، پیروزی است. پیروزی صرفاً درم کوبیدن و به خاک و خون کشیدن دشمن نیست. در امان نگاه داشتن جان و مال مردم از گزند دشمن، هنر است؛ حالا با هر ترفندی. جالب این است که ما گاهی در ساحت دیپلماسی کارهای خوبی انجام می‌دهیم که روی‌مان نمی‌شود آن‌ها را بر زبان بیاوریم. اینکه ما گاهی در مقابل تحرکات دشمن به‌ویژه اسرائیلی‌ها سبک سنگین می‌کنیم و می‌بینیم پاسخ‌دادن به آن‌ها ممکن است کشور را دچار مصیبت‌های غیرقابل جبران کند و به‌همین دلیل کوتاه می‌آیم یا پاسخگویی را به‌زمان مناسب موکول می‌کنیم، چیزی است که شنیدن‌اش برای مردم افتخارآمیز است. اما بعضی‌ها فکر می‌کنند گفتن این حرف‌ها که افتخاری ندارد پس به‌جای گفتن این حرف‌های عاقلانه، وارد مسابقه رجز خوانی می‌شوند و سعی می‌کنند از رفقای‌شان پیشی بگیرند. گویی رجز خوانی و حرف‌های حماسی زدن، امتیاز است و سخن از حزم، احتیاط و مصلحت‌اندیشی موجب شرمساری و سرفاکنندگی. شاید هم رجز خوانی - آن هم در هر شرایطی و سا هر لحنی - برای بعضی‌ها امتیازی می‌آورد و سخن عاقلانه گفتن، سبب سرتش و پس‌رفت موقعیت اجتماعی و سیاسی می‌شود.

تماشاگران تیم شالکه آلمان

استثنا قاعده نیست

بررسی ادعای جنجالی کارشناس صداوسیما درباره‌ی قوانین ورزشگاه‌های فوتبال جهان

سپهر خرمی
گزارشگر ورزشی هم‌میهن

فدراسیون فوتبال در نهایت نمی‌تواند از این موضوع فرار کند چرا که یکی از الزامات فیفاست و در صورت رعایت‌نشدن آن، مجوز حرفه‌ای باشگاه‌های ایران نیز تعلیق خواهد شد. موضوعی که صادق درودگر نیز در این برنامه تلویزیونی در انتقاد از صحبت‌های مجدزاده گفت، در این ۴۴ سال کوتاهی از سوی مسئولان امر بوده که شرایط حضور زنان فراهم نشده است: «اگر این مقدمات هم کامل فراهم نشده باشد، ما مقصر هستیم، ۴۴ سال از انقلاب اسلامی گذشته و تمام تهدیدها، فرصت‌ها و نقاط ضعف و قوت این موضوع در کشور بررسی شده، بحث‌های مختلفی شده اگر قرار بوده مجوزهای لازم گرفته شود کوتاهی کردیم و این کار را نکردیم و اگر فکر می‌کنیم زیرساختی آماده نیست که به‌نظر من هم آماده است، ما مقصر هستیم.»

در ادامه صادق درودگر معتقد است، مسیر رفت‌وآمد هواداران زن و مرد در ورزشگاه‌های بسیاری در کشور تفکیک شده که اتفاق خوبی است. دست‌شویی‌ها نیز تفکیک شده است و وقتی برخی از زیرساخت‌های اصلی فراهم شده، لزومی ندارد از حضور زنان به ورزشگاه جلوگیری شود.

▼ قوانین برای تماشاگر متخلف

یکی دیگر از نکاتی که مجدزاده مطرح کرد، موضوع قوانین سخت و سستی است که در فوتبال روز دنیا وجود دارد و طبق گفته ایشان مردم جرأت نمی‌کنند خلاف کنند، حتی اگر شرایط نرمال نداشته باشند. موضوعی که البته به آن شکلی که مجدزاده مطرح کرده، نیست. طبق قوانین «الیانتر آرنا» شهر مونیخ، اگر هواداری با حالت غیرطبیعی دیده شود، به‌مدت سه‌ماه از حضور در ورزشگاه‌ها منع می‌شود. موضوع دیگر اینکه در ورزشگاه‌های دنیا قانونی تصویب شده که هم‌زمان با برگزاری مسابقه، مشروبات الکلی اصلاً فروخته نمی‌شود. هر خریدوفروش نوشیدنی الکلی، تا پیش از شروع مسابقه مجاز است.

▼ آلمان از قطر الگو می‌گیرد

دولت قطر از سال‌ها قبل با قاطعیت اعلام کرده بود به هیچ‌عنوان مشروبات الکلی در این کشور مجاز نیست. اما با بررسی‌های بیشتر و کسب جلب رضایت توریست‌ها، قوانین در این زمینه کمی تعدیل یافت. اطراف ورزشگاه، موقعیت‌هایی را طراحی کردند که هواداران فوتبال فقط در این مناطق می‌توانستند مشروبات الکلی را خریداری و بنوشند. اما در داخل ورزشگاه، هم در جام جهانی، هم در جام ملت‌های در حال برگزاری، مصرف مشروبات الکلی به‌کل ممنوع است. اینفانتینو، رئیس فیفا نیز پیش‌تر در گوان مسابقات جام جهانی ۲۰۲۲ در پاسخ به انتقادها از سیاست اعمال شده از سوی قطر در ممنوع کردن مصرف مشروبات الکلی در استادیوم‌های محل مسابقات جام جهانی گفته بود: «فکر نکنم اگر روزی برای مدت سه‌ساعت الکل مصرف نکنید، بمیرید. در قطر مکان‌هایی برای مصرف این نوشیدنی‌ها در خارج از استادیوم‌ها در نظر گرفته شده است که توریست‌ها می‌توانند بدون مشکل در آنجا حضور داشته باشند.»

نشریه میرر در شماره اخیر خودش می‌گوید، شاید مصرف مشروبات الکلی در کشور آلمان برای پورو ۲۰۲۴ دچار تغییراتی شود چراکه الگو برداری از کشور قطر می‌تواند نتایج صحیح و بهتری را در برداشته باشد. افسر امنیتی مسابقه انگلیس و صربستان در پورو ۲۴ در گفت‌وگو با نشریه میرر می‌گوید، بیش از ۵۰ هزار هوادار انگلیسی در ورزشگاه خانگی شالکه حضور خواهند یافت و اگر شرایط عادی نداشته باشند شاید کنترل‌شان سخت باشد. موضوعی که حائز اهمیت است اینکه، در هر صورت آنها در حال یافتن چاره‌ای هستند که مسابقات با حضور هم‌زمان زنان و مردان برگزار شود؛ نه اینکه بخشی از هواداران حین انجام مسابقه حذف شوند.

چهره

فیلمساز خاک آشنا

گرچه بهمن فرمان‌آرا به‌عنوان یک فیلمساز صاحب‌سبک در سینمای ایران می‌شناسند، اما او بعد از تمام‌شدن تحصیل در کالیفرنیا به ایران بازگشت و کار خود را با نوشتن نقد در مجلات انگلیسی‌زبان ایرانی و بعد از آن به‌عنوان کارشناس در تلویزیون، شروع کرد. او در زمان ریاست‌اش در شرکت گسترش صنایع سینمای ایران، از حمایت‌کنندگان اصلی موج نوسینمای ایران بود و تهیه‌کنندگی خیلی از این فیلم‌ها را برعهده گرفت. بهمن فرمان‌آرا تاکنون سه‌بار موفق به دریافت سیمرغ بلورین از جشنواره فیلم فجر شده که هر سه این جوایز را در اعتراض به منحل شدن خانه سینما به جشنواره برگرداند. فیلم‌هایی که ساخته، نشان از علقه و شناخت او به وطن است چنان‌که می‌توان گفت، «خاک آشنا» نه‌فقط نام یکی از فیلم‌های او که ویژگی این فیلمساز است که امروز ۸۲ ساله شد.

کتابخانه

داستانی تاریخی و پیچیدگی روابط انسانی

رمان «پیشمرگ هیتلر»، نوشته روزلا پوستورینو، با ترجمه ابوالفضل اله‌دادی، در ۳۴۰ صفحه و با قیمت ۲۷۰ هزار تومان توسط نشر نو منتشر شده است. رمان «پیشمرگ هیتلر»، واری روایت داستانی تاریخی، به پیچیدگی روابط انسانی می‌پردازد و معنای انسان‌بودن و انسان‌مانند را وامی‌کند. در معرفی این کتاب آمده است: «سال ۱۹۴۳ است، پیشوای آلمان که با هراس از سوخصه به جانش دست‌وپنجه نرم می‌کند، به مقر فرماندهی‌اش در پروس شرقی کوچ کرده است. زمانی نیز برای چشیدن سه وعده غذای او، استخدام شده‌اند تا هیچ چیز

پیشمرگ هیتلر
نویسنده:
روزلا پوستورینو
مترجم:
ابوالفضل اله‌دادی
انتشارات: نشر نو

جان پیشوارا تهدید نکند. یکی از این زن‌ها دختر جوانی است به‌نام ژزا که جنگ او را از برلین به این گوشه پرت‌افتاده کشیده و با پدر و مادر نامزدش - که راهی جبهه شده است - زندگی می‌کند. «پیشمرگ هیتلر»، روایت زندگی مارگوت ولک است؛ تنها بازمانده پیشمرگ‌های هیتلر. ولک سالیان‌سال هیچ حرفی درباره کاری که روزگاری به آن مشغول بود بر زبان نیاورد، اما سرانجام در روزهای پایانی عمر از راز بزرگ خود پرده برداشت. این اعتراف، الهام‌بخش روزلا پوستورینو برای نوشتن این رمان شد.»

تاریخ

آغاز انتشار مجله کاوه

روز سوم بهمن‌ماه ۱۲۹۴ خورشیدی، شماره اول مجله «کاوه»، به مدیریت حسن تقی‌زاده و به‌زبان فارسی در برلین آلمان منتشر شد. تصویر صفحه اول روزنامه، مردی بود که

درفش کابوایی در دست داشت و عده‌ای از سپاهیان و شورشیان با اسلحه‌های گوناگون به دنبال او حرکت می‌کنند. تقی‌زاده عقیده داشت که درفش کابوایی باید به‌جای نشان شیر و خورشید، نشان ملی ایرانیان باشد؛ زیرا به‌نظر او قدمت درفش کابوایی بر خلاف شیر و خورشید، به پیش از اسلام می‌رسد. آخرین شماره این نشریه در ۹ فروردین‌ماه ۱۳۰۱ به چاپ رسید. از جمله نویسندگان این مجله می‌توان به افرادی چون محمد قزوینی، محمدعلی جمال‌زاده (با نام مستعار شاهرخ)، حسین کاظم‌زاده ایرانی‌شهر، رضا تربیت، اسماعیل امیرخیزی و ابوالحسن حکیمی اشاره کرد. از خصوصیات این نشریه یکی این ذکر شده است که به ایرانیان آموخت، بدون زاویه سیاسی می‌توان مطالبی را منتشر کرد که در آگاه‌سازی مردم نقش مؤثرتری داشته باشند.